

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723200441
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6723200441.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpený: URBÁNI & Partners, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR so sídlom v Bratislave, Pribinova.2, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 4.000 EUR s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. septembra 2023, č. k.: 12/C/28/2023 - 189

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v prvom a treťom výroku potvrdzuje.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

Konanie v prvej inštancii

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2 000,- eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok). V prevyšujúcej časti sa žaloba zamieta (druhý výrok). Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 2.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania (tretí výrok).“

2. Žalobca podal dňa 31. januára 2023 žalobu na súd, v ktorej sa domáhal zaplatenia 4.000 EUR od žalovaného ako náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením jeho práv podľa práva Európskej únie (EÚ). Žalobca tvrdí, že jeho pracovný čas ako príslušníka Hasičského zboru SR pravidelne prekračuje 48 hodín týždenne, čo je v rozpore s právom EÚ. Konkrétne poukazuje na Smernicu 2003/88/ES, ktorá stanovuje maximálnu dĺžku týždenného pracovného času na 48 hodín. Pracovný čas žalobcu pozostáva z 16,5-hodinových pracovných zmien, po ktorých nasleduje 7,5-hodinová služobná pohotovosť, čo v praxi znamená 24-hodinové zmeny. Tým dochádza k pravidelnému prekračovaniu týždenného pracovného času, čo žalobca považuje za porušenie jeho práv. Žalobca tvrdí, že slovenský zákon o Hasičskom a záchrannom zbere nesprávne implementoval túto smernicu, pretože nepočítal služobnú pohotovosť do týždenného pracovného času v zmysle úniijného práva. Napriek tomu, že zákon tvrdí, že implementuje smernicu 2003/88/ES, v praxi to tak nie je, čo spôsobuje žalobcovi ujmu. Opiera sa o rozhodnutia Súdneho dvora EÚ (ESD), ktoré potvrdzujú, že členské štáty EÚ nemôžu svojvoľne meniť alebo porušovať pravidlá o maximálnom pracovnom čase stanovené v tejto smernici. Poukázal najmä na rozsudok ESD vo veci C-429/09, kde súd potvrdil právo hasičov na maximálne 48-hodinový pracovný týždeň a uviedol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody, ak sú splnené tri podmienky: (1) porušená právna norma EÚ mala priznať jednotlivcom práva, (2) porušenie bolo dostatočne závažné a (3) medzi porušením a spôsobenou škodou existuje priama príčinná súvislosť.

3. Tvrdí, že všetky tri podmienky sú splnené, a preto má legitímny nárok na náhradu škody. Uvedená škoda podľa žalobcu spočíva najmä v strate času na odpočinok, na ktorý by mal nárok, ak by bol rešpektovaný maximálny týždenný pracovný čas. Dlhodobé nerešpektovanie tejto povinnosti môže mať negatívny vplyv na zdravie a celkovú fyzickú a morálnu integritu žalobcu. Keďže chýba procesná úprava, ako na úrovni EÚ, tak aj v rámci slovenského práva, žalobca navrhuje, aby súd pri rozhodovaní o náhrade škody vychádzal z vnútroštátneho práva, konkrétne z ustanovení § 11 – 13 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú nemajetkovú ujmu. Pri posudzovaní výšky náhrady by súd mal zohľadniť primeranosť a zabezpečiť účinné zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy.

4. Žalovaný reagoval na žalobu so žiadosťou o jej zamietnutie. Argumentoval, že štátna služba príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, ktorí vykonávajú zásahovú činnosť s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času a pohotovosťou, spadá pod výnimky stanovené v Smernici 89/391/EHS. Tvrdil, že ich služba má špecifický charakter podobný službe príslušníkov Policajného zboru a profesionálnych vojakov, a preto sa na ňu nevzťahujú ustanovenia Smernice 2003/88/ES o pracovnom čase. Podľa žalovaného bola smernica správne transponovaná do slovenského práva a žalobca nepreukázal, že by došlo k porušeniu jeho práv alebo že by mu vznikla škoda. Uviedol kľúčové body obrany:

5. Výnimka z Pôsobnosti Smernice: Argumentoval, že služba hasičov spadá pod výnimky Smernice 89/391/EHS, čo znamená, že ustanovenia Smernice 2003/88/ES o 48-hodinovom pracovnom týždni sa na nich nevzťahujú. Toto tvrdenie je kľúčové pre obhajobu, pretože ak sa na žalobcu smernica nevzťahuje, jeho nárok na odškodnenie je neplatný.

6. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie: Tvrdil, že ak by došlo k nesprávnej aplikácii smernice, zodpovednosť by neniesol štát (žalovaný), ale zamestnávateľ, ktorým žalobca nežaloval. Toto je zásadné, pretože naznačuje, že žaloba bola podaná proti nesprávnej strane.

7. Námietka premlčania: Žalovaný vzniesol námietku premlčania, keďže žaloba bola podaná viac ako tri roky po údajných porušeníach. Premlčanie by mohlo žalobcovi znemožniť uplatniť si nárok na odškodnenie.

8. Správna implementácia smernice: Podľa žalovaného bola Smernica 2003/88/ES správne transponovaná do vnútroštátneho práva a priemerný počet pracovných hodín žalobcu neprekračoval povolený limit 48 hodín týždenne, čím spochybňuje nárok žalobcu.

9. Výška požadovanej náhrady: Požadovanú sumu 4.000 EUR považoval za neprimeranú, a to najmä v porovnaní s náhradami priznávanými obetiam trestných činov. Tento argument má za cieľ znížiť výšku prípadnej náhrady alebo ju úplne zamietnuť.

10. Pracovná pohotovosť: Zdôraznil, že žalobca bol za všetky hodiny pracovnej pohotovosti riadne odmeňovaný, čo podľa neho vylučuje vznik akejkoľvek škody, na ktorú by mohol žalobca nárokovať náhradu. Tým sa snaží preukázať, že žalobca nebol na svojich právach ukrátený.

11. Špecifické okolnosti COVID-19: Poukázal na mimoriadne okolnosti pandémie COVID-19, ktoré ovplyvnili rozvrhnutie služobného času a ktoré podľa neho ospravedlňujú prípadné prekročenia štandardných pracovných podmienok.

12. Nedostatok dôkazov: Tvrdil, že žalobca nepreukázal, že došlo k porušeniu jeho práv ani že by mu vznikla škoda, čím spochybňuje opodstatnenosť celej žaloby.

13. Tieto body predstavujú základné argumenty žalovaného, ktorými sa snaží o úplné zamietnutie žaloby žalobcu.

14. Žalobca v replike doplnil, že pracuje v 24-hodinových zmenách, kde sa do pracovného času započítava iba 16,5 hodín, pričom 7,5 hodín služobnej pohotovosti sa nezapočítava. Toto vedie k prekročovaniu maximálneho týždenného limitu 48 hodín. Nedostatok personálu mu zároveň neumožňuje dostatočný odpočinok, čo podľa neho zasahuje do jeho súkromia, rodinného života a zdravia, a zakladá nárok na peňažnú náhradu podľa Občianskeho zákonníka. Žalobca nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného o nedostatku pasívnej legitímácie ani s námietkou premlčania. Požaduje náhradu 4.000 EUR za obdobie od 31. januára 2020 do 31. januára 2023.

15. Žalovaný v duplike zotrval na svojich pôvodných tvrdeniach a argumentoval, že žalobca nepreukázal dostatočný zásah do súkromného a rodinného života ani zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovali požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Považoval doplnenie žaloby o obmedzenie nároku na posledné tri roky za účelové, vzhľadom na jeho námietku premlčania, a tvrdil, že žalobca si nárokuje odškodnenie za obdobie od 1. októbra 2019, nie od 11. januára 2020.

16. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu je daný. Súd skúmal podstatné otázky v danej veci a dospel k nasledovným záverom. Právomoc súdu: Súd dospel k záveru, že má právomoc rozhodnúť o prípade, pretože je povinný vykladať vnútroštátne právne predpisy v súlade s právom EÚ. Ak vnútroštátne predpisy nie sú v súlade s právom EÚ, súd má právomoc ich

neaplikovať. V tomto prípade ide o spor medzi fyzickou osobou (hasičom) a Slovenskou republikou o náhradu škody spôsobenej nesprávnym prebratím smernice EÚ do zákona o hasičskom zbore. Súd má právomoc rozhodovať, ak vnútroštátne právo nie je v súlade s právom EÚ. To je zásadné pre zachovanie prednosti únieového práva. Súd musí vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom EÚ, čo zaručuje ochranu práv jednotlivcov podľa práva EÚ. Vo veci ide o súkromnoprávny spor týkajúci sa nesprávneho prebratia smernice EÚ, čo zdôrazňuje význam správnej implementácie práva EÚ v členských štátoch.

17. Súd neakceptoval námietku, že Slovenská republika nie je pasívne vecne legitimovaná v tomto spore. Uznal, že členské štáty EÚ sú zodpovedné za dodržiavanie práva EÚ, a jednotlivci môžu žiadať náhradu škody za jeho porušenie. V tomto prípade sa žalobca oprávnene domáha náhrady škody od Slovenskej republiky, ktorú zastupuje Ministerstvo vnútra SR, za porušenie smernice o pracovnom čase. Slovenská republika ako členský štát EÚ zodpovedá za dodržiavanie práva EÚ, čo z nej robí pasívne vecne legitimovanú stranu. Poškodený má právo domáhať sa náhrady škody za porušenie práva EÚ, čo je základným princípom ochrany práv jednotlivcov v rámci Únie. Ministerstvo vnútra SR je príslušným orgánom, ktorý koná v mene Slovenskej republiky v tomto spore, čím sa potvrdzuje jeho právomoc v tejto veci.

18. Súd zamietol námietku premlčania, pretože nárok bol uplatnený v trojročnej lehote podľa §101 OZ. Náhrada bola uplatnená za obdobie troch rokov pred podaním žaloby, a to od 31. 1. 2020 do 31. 1. 2023.

19. Súd odmietol námietku, že smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje na hasičov s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer, ktoré potvrdzuje, že táto smernica sa vzťahuje na hasičov v bežných podmienkach. Výnimka z čl. 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS sa vzťahuje len na výnimočné situácie, ako sú katastrofy, a nie na bežný výkon služby. Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje na hasičov v bežných podmienkach, čo súd potvrdil. Výnimka z čl. 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS sa týka sa len výnimočných situácií, ako sú katastrofy, nie bežného výkonu hasičskej služby. Rozhodnutie SD EÚ vo veci Pfeiffer poukázalo na dôležitosť aplikácie smernice na hasičov v obvyklých podmienkach.

20. Súd nesúhlasil s argumentom, že COVID-19 predstavuje výnimku z dodržiavania pravidiel na ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov podľa smernice 2003/88/ES. Uviedol, že COVID-19 nie je okolnosťou osobitnej závažnosti, ktorá by oprávňovala na nedodržiavanie týchto pravidiel, ako je to v prípade katastrof alebo veľkých havárií. Súd potvrdil, že COVID-19 neospravedlňuje nedodržiavanie pravidiel o pracovnom čase. Hoci ide o vážnu situáciu, nejde o nevládnuteľnú udalosť, ktorá by vyžadovala porušenie pravidiel. Súd zdôraznil, že práca hasičov počas pandémie nepatrí medzi situácie, ktoré by umožnili ignorovať stanovené maximálne limity pracovného času.

21. Okresný súd konštatoval, že nebolo sporné, že žalobca je hasič s výkonom štátnej služby v meste Rimavská Sobota a jeho okolí. Sporné bolo to, či došlo k porušeniu únieového práva Slovenskou republikou v dôsledku nesprávneho prevzatia Smernice 2007/88/ES do slovenského právneho poriadku, konkrétne zákona č. 3 a15/2001 Z. z. o hasičskom záchranom zbore. Z výpisov z dochádzkového systému SAP, ktorý sa týka žalobcu za žalované obdobie 3 rokov pred podaním žaloby, mal súd preukázané, že žalobca ako hasič v stálej službe za žalované obdobie v jednotlivých referenčných obdobiach odpracoval týždenný pracovný čas, ktorý presahoval maximálny limit 48 hodinového týždenného pracovného času stanovený v čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, lebo do odpracovaného týždenného pracovného času žalobcu bol zarátaný len čas reálne odpracovaných hodín. Z výpisu vyplýva, kedy žalobca pracoval v rámci pracovného času a kedy pracoval v rámci pracovnej pohotovosti a kedy čerpal dovolenku. Súd dospel k záveru, že u žalobcu dochádzalo v žalovanom období k prekročeniu 48 hodinového týždenného pracovného času. Vychádzal aj zo zistenia, že žalovaný nenamietal správnosť predložených výpisov z dochádzkového systému, ktorý sa týkal žalobcu. Namietal závery, ktoré vyvodil žalobca.

22. Mal preukázané, že zamestnávateľ žalobcu nerátal do fondu pracovného času žalobcu všetky reálne odpracované hodiny pracovného času vrátane pracovnej pohotovosti strávenej žalobcom na pracovisku. Z odpracovanej 24 hodinovej zmeny zamestnávateľ žalobcu rátal žalobcovi len 16,5 hodín pracovného času, zvyšok 7,5 hodiny do fondu pracovného času nezarátal. Z dôkazov vyplynulo, že vo viacerých prípadoch priemerný týždenný pracovný čas žalovaného je vyše 50 hodín, čo je evidentné prekročenie maximálneho limitu únieovým právom stanoveného 48 hodinového týždenného pracovného času. K výpočtovej argumentácii žalovaného uviedol, že tento výpočet nepovažuje za správny a súladný s judikatúrou SD EÚ, pokiaľ ide o výklad pojmu pracovný čas, resp. služobná doba, či pracovná pohotovosť, resp. služobná pohotovosť, ktorý výklad žalovaný urobil iba v intenciách ZoHaZZ bez zreteľa na judikatúru SD EÚ. V tejto súvislosti poukázal na povinnosť slovenských súdov dodržiavať únieové právo, ktorá vyplýva z čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Ako zásadnú otázku riešil, či do rozsahu pracovného času možno zaradiť aj stav pracovnej pohotovosti pracovníkov - hasičov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie SD EÚ, ktorý ju riešil vo veci

C-429/09, Fuß, v ktorom uviedol, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas podľa Smernice 2003/88/ES.

24. Zároveň poukázal na rozhodnutie vo veci C-437/05 Vorel týkajúci sa pracovnej pohotovosti lekárov na pracovisku, kde bol vyslovený zhodný záver. Tiež poukázal na rozhodnutie vo veci C-397/01 Pfeiffer, ktorý sa týkal posúdenia režimu pohotovosti lekárskeho záchranára. Súd tak dospel k záveru, že odpracované hodiny pracovnej pohotovosti žalobcu ako hasiča, ktorý počas pracovnej pohotovosti je prítomný na pracovisku, treba zahrnúť do pojmu pracovný čas.

25. Súd posudzoval, či bola Smernica 2003/88/ES správne transponovaná do slovenského práva. Zistil, že zákon č. 315/2001 Z. z. nezohľadňuje služobnú pohotovosť hasičov ako súčasť ich týždenného pracovného času, čo je v rozpore s požiadavkami EÚ, ktoré smernica stanovuje, vrátane maximálneho 48-hodinového týždenného pracovného času. Súd dospel k záveru, že transpozícia nebola správna, pretože nevedie k dosiahnutiu požadovaného výsledku podľa práva EÚ. Vyslovil teda, že došlo k nesprávnej transpozícii smernice, slovenský zákon nezohľadňuje služobnú pohotovosť ako súčasť pracovného času, čo je v rozpore so Smernicou 2003/88/ES. Súd zdôraznil, že transpozícia smernice musí dosiahnuť stanovené ciele, ako je 48-hodinový týždenný pracovný čas. Okresný súd citoval zásady zo Súdneho dvora EÚ, ktoré určujú podmienky na náhradu škody v prípade porušenia práva EÚ, vrátane priamej príčinnej súvislosti medzi porušením a škodou.

26. Súd rozhodol, že sú splnené všetky podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody žalobcovi. Konkrétne zistil, že porušenie Smernice 2003/88/ES bolo závažné, keďže pracovník pracoval nad rámec maximálneho týždenného pracovného času a existuje priama súvislosť medzi týmto porušením a spôsobenou škodou. Preto je žalobcov nárok na náhradu škody opodstatnený. Vo vzťahu k splneniu podmienok na náhradu škody konštatoval porušenie právnej normy Únie, závažnosť porušenia, a priamu príčinnú súvislosť, ktoré mal boli preukázané. Pracovný čas zahŕňajúci pracovnú pohotovosť bol nesprávne posúdený, čo viedlo k prekročeniu maximálneho pracovného času. Žalobca má preto právo na náhradu škody za stratu času odpočinku.

27. Žalobca v spore požaduje náhradu škody spôsobenej porušením práva Únie. Únie právo nešpecifikuje spôsob výpočtu škody, ale stanovuje, že podmienky náhrady nesmú byť menej výhodné ako pri vnútroštátnych nápravách (zásada ekvivalencie) a nesmú sťažovať získanie náhrady (zásada efektivity). Súd súhlasil s tým, že nemajetková ujma, ako strata času odpočinku, by mala byť posudzovaná podľa Občianskeho zákonníka. Členské štáty musia zabezpečiť náhradu škody v súlade s vnútroštátnymi predpismi, dodržiavajúc princípy ekvivalencie a efektivity.

28. Okresný súd tiež odmietol tvrdenie žalovaného, že žalobca mal povinnosť upozorniť zamestnávateľa na odmietanie vykonávať služobnú pohotovosť. Súd sa odvolal na judikatúru SD EÚ, ktorá takú požiadavku nepredpokladá, pretože by to mohlo znemožniť alebo sťažiť uplatnenie práva na náhradu škody. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je obmedzený na vopred definované prípady, a preto môže byť priznaný aj za iné vážne následky na osobnostných právach.

29. Žalobca žiadal náhradu škody za odňatie práva na odpočinok a zásah do voľného času, čo súd posudzoval ako nemajetkovú ujmu. Smernica 2003/88/ES podporuje tento nárok, pretože jej cieľom je zabezpečiť bezpečnosť a zdravie pracovníkov prostredníctvom primeranej doby odpočinku. Smernica zdôrazňuje, že odpočinok je nevyhnutný na prevenciu pracovných úrazov a chorôb z povolania a nemal by byť podriadený ekonomickým úvahám. Žalobca bol v dôsledku nesprávneho rozvrhnutia pracovného času, ktoré porušovalo právo Únie, ukrátený o voľný čas, ktorý mohol využiť na osobné a rodinné aktivity a na relaxáciu. Tým došlo k závažnému zásahu do jeho práv na súkromný a rodinný život a ochranu zdravia, čo podľa súdu zakladá nárok na primerané peňažné odškodnenie. Peňažná náhrada má byť dostatočne vysoká na kompenzáciu utrpenej ujmy, ale nesmie byť neprimerane vysoká.

30. Súd posúdil žalobcom požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4 000 EUR a uznal ju za primeranú len do výšky 2 000 EUR. Pri svojom rozhodnutí zohľadnil trojročné obdobie porušovania práva žalobcu na 48-hodinový pracovný týždeň, ktoré viedlo k skráteniu jeho času na odpočinok, čo ovplyvnilo jeho schopnosť regenerácie a trávenia času s rodinou. Súd tiež bral do úvahy, že žalobca neuviedol konkrétne negatívne dôsledky na jeho rodinný, spoločenský život alebo zdravie, avšak počas pracovnej pohotovosti nemohol voľne disponovať svojim časom. Dospel k záveru, že právo na odpočinok bolo žalobcovi dlhodobo porušované, čo si zaslúži kompenzáciu, ale zároveň nepovažoval za opodstatnené priznať vyššiu sumu. Preto žalobu o ďalších 2 000 EUR zamietol.

31. O trovách konania rozhodol podľa úspechu strán v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní bol žalobca úspešný.

Odvolanie

32. Proti rozsudku sa odvolal žalovaný, a to proti prvému a tretiemu výroku. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h) CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie žiadal zmeniť tak, že odvolací súd žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania.

33. Podľa žalovaného predmetom súdneho konania je nárok, ktorý žalobca označil ako nárok na náhradu škody, ktorý mal vzniknúť žalobcovi v dôsledku porušenia práva Európskej únie v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003. Na druhej strane žalovaný uviedol, že predmetom konania je v skutočnosti mzdový nárok. Na to, aby mohol súd konštatovať, že nárok žalobcu je dôvodný, musel by žalobca preukázať, že zákon č. 315/2001 Z. z. prebral Smernicu 2003/88 ES nesprávne.

34. Namietal, že súd prvej inštancie nemá právomoc posudzovať súlad slovenských zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky so smernicou Európskej únie.

35. Opätovne namietol svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, so záverom súdu prvej inštancie sa nestotožnil. Opakovane argumentoval, že je nevyhnutné rozlišovať medzi Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky ako dvoma samostatnými subjektami, ktorých postavenie v súdnom konaní a iných pracovnoprávných vzťahoch nemožno zamieňať. Súd prvej inštancie nezohľadnil potrebu rozlišovania medzi „prebratím smernice“ a „aplikáciou smernice“ a nesprávnym právnym posúdením aplikoval tento záver na vznik zodpovednosti kompetentných orgánov.

36. Zdôraznil, že v prvom prípade ide o transponovanie, t. j. prebratie konkrétneho znenia alebo obsahu smernice do vnútroštátneho právneho poriadku členského štátu, ktoré je premietnuté do podoby a textu právneho prepisu, ktoré musia byť s obsahom alebo znením smernice v súlade. Ak sa žalobca domnieval, že Slovenská republika nesprávne prebrala uvedenú Smernicu do zákona č. 315/2001 Z. z., musel žalobca preukázať, v čom vidí zásadné pochybenie, pre ktoré by mohla vzniknúť škoda. Žalobca pripúšťa, že zákon č. 315/2001 Z. z. výslovne neustanovuje, že služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby je považovaná za súčasť ich služobného času, ani neobsahuje ustanovenie stanovujúce dĺžku týždenného pracovného času na 48 hodín. Žalovaný vyslovil domnienku, že to neznamena, že by uvedená Smernica bola do zákona prebratá nesprávne, aj keby sa na prípad žalobcu vzťahovala.

37. V druhom prípade ide o aplikáciu, t. j. použitie konkrétnych článkov smernice na konkrétny prípad. Porušenie smernice preto môže byť spôsobené až aplikáciou jednotlivých ustanovení smernice, ak si adresát účinkov smernice vyloží jej ustanovenia v rozpore s jej obsahom. Vykol súdu prvej inštancie, že opomenul, že žalovaný, t. j. Slovenská republika pri preberaní Smernice de facto neporušil žiadne predpisy, preto pri absencii protiprávneho konania nemohla vzniknúť žiadna škoda a ani zodpovednosť žalovaného za nároky uplatňované žalobcom, ktoré navyše vyplývajú z pracovnoprávneho vzťahu, pričom sa mzdový nárok skrýva za na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy. Uvedenú námietku odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

38. Tiež namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aj pôsobnosť Smernice 2003/88/ES, ktorá sa na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vzhľadom na charakter vykonávanej činnosti a s tým spojený rozvrh služobného času nevzťahuje v plnom rozsahu. Rozsah jej pôsobnosti je pozitívne vymedzený v článku 2 ods. 1 smernice 89/391/EHS, ako aj negatívne vymedzený v článku 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS. Smernica sa neuplatňuje na odvetvia činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času sa smernica na služobný pomer príslušníkov hasičského a záchranného zboru nevzťahuje v plnom rozsahu, a preto jej ustanovenia nemohli byť porušené tak ako to tvrdil žalobca. Zdôraznil, že článok 2 smernice len príkladom vymenováva „určité osobitné činnosti verejných služieb“, a preto, ak príslušníci hasičského a záchranného zboru tu nie sú taxatívne vymenovaní, neznamená to, že aplikácii ustanovení smernice je aj v tejto oblasti automatická. Podľa žalovaného rozhodnutie vo veci v - 429/09 G. Fuss sa týka „mestského hasiča“ - zamestnanca StadtHalle, a preto ho nebolo možné považovať za smerodajné, nakoľko režim výkonu hasičských činností v takomto zariadení a štruktúre mestských hasičov sú absolútne odlišné od režimu, v akom fungujú príslušníci hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky, ktorého zriaďovateľom je štát (nie obec) a sú im poskytnuté rôzne osobitné výhody od „definitív“. Nakoľko uvedená Smernica sa na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru v prípade služobného času ako aj ich odmeňovanie nevzťahuje, je táto oblasť v plnej miere v pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy. Z tohto dôvodu sa príslušné ustanovenia Smernice na prípad žalobcu nemôžu aplikovať, preto žalobcovi nemohla vzniknúť žiadna škoda.

39. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody poukázal žalovaný na to, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody. V prvom rade mu nebolo zrejmé ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda. Sám žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol žalobca v zmysle platnej legislatívy

odmeňovaní. Žalovaný zdôraznil, že počas tejto služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie svojho zamestnávateľa. Pokiaľ nie je nariadený služobný zásah, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti (teda v čase, keď sa od neho nežiada výkon práce). Rovnako tak pri nariadenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby určený, respektíve vymedzený priestor na odpočinok, čo znamená, že zamestnávateľ vytvára podmienky na oddych (spánok) zamestnanca. V čase služobnej pohotovosti sa preto od žalobcu nevyžaduje „aktívna činnosť“, a teda mimo času skutočného výkonu práce mohol žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Počas služobnej pohotovosti žalobca nemusel uskutočňovať žiaden výkon práce z vlastnej iniciatívy, len na základe pokynu svojho zamestnávateľa. To znamená, že žalobca nemusel byť bdely, t. j. aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vyplácať dohodnutú odmenu za takto strávený čas, t. j. nielen za vykonanú prácu, ale aj za takúto neaktívnu časť práce. Žalobca dostával za takto stanovený čas pracovnú odmenu, ktorú mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícii. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca, a za ktorú je riadne odmeňovaný, je pracovným časom, a má sa zaračovať do pracovného fondu, samo osebe to ešte nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody.

40. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora C- 46/93 Brasserie du Pecheur (bod 84), podľa ktorého by mal teda vnútroštátny súd preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu. Žalobca nevyvinul snahu na to, aby vzniku škody (ujmy) predišiel, nepreukázal, že oznámil svojmu zamestnávateľovi, že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť, resp. do dňa podania žaloby zamestnávateľ žalobcu nemal vedomosť o tom, že výkon služobnej pohotovosti (za ktorú každý mesiac žalobca dostáva odmenu), považuje resp. pociťuje ako výraznú ujmu. Z vyššie uvedeného dôvodu, nebolo možné, aby zamestnávateľ včas zamedzil prípadný vznik takejto ujmy alebo aspoň obmedzil jej rozsah.

41. Žalovaný argumentuje, že žalobca nedokázal, že skutočne prekročil maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas v rozhodnom období. Podľa žalovaného žalobca nezohľadnil reálne odpracované hodiny s prihliadnutím na pohotovosť, nadčasy, dovolenku a práceneschopnosť, počas ktorých nepracoval pre zamestnávateľa. Tvrdí, že nie všetky hodiny pohotovosti sú nad rámec limitu a že súd prvej inštancie nezohľadnil nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času u hasičov v referenčnom období 6 mesiacov. Žalovaný ďalej spochybňuje dôkazy predložené žalobcom, tvrdí, že žalobca nepreukázal výšku ujmy, ktorú požaduje, a že súd priznal neprimerane vysokú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá nezohľadňuje zásadu primeranosti v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalovaný považuje tabuľky predložené žalobcom za nedostatočný dôkaz o výške ujmy. Upozorňuje, že dôkazné bremeno je na žalobcovi, ktorý nepreukázal ani neodôvodnil výšku údajnej ujmy. Výšku náhrady ujmy považuje za neprimeranú v porovnaní s náhradami priznávanými obetiam trestných činov a tvrdí, že výška náhrady musí byť primeraná skutočnej ujme, čo podľa jeho názoru nebolo v tomto prípade preukázané.

42. Žalovaný poukázal na svoje tvrdenia vo vzťahu k určeniu prípadnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 11 až § 13 OZ. Výšku, ktorú žalobca požaduje, považuje sa zjavne neprimeranú aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmom žalobcu podstatne vyššia. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, pričom pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Namietal, že žalobca neodôvodnil výšku požadovanej peňažnej náhrady, neuviedol, v čom tento údajný neoprávnený zásah spočíval. Nestačí, aby zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby (zrejme vyvolať alebo spôsobiť, žalovaný nedokončil myšlienku, poznámka odvolacieho súdu). Vzhľadom na to, že ide o osobnostné práva, je potrebné nemajetkovú ujmu posudzovať v každom jednom prípade individuálne, čo prvostupňový súd nebral do úvahy.

43. Žalobca musí preukázať ujmu, ktorá mu vznikla. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života a najmä zásah do medziľudských vzťahov, či nepriaznivého zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodnila výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje. Na záver uviedol, že ak by aj súd dospel k záveru, že Smernica bola žalovaným, resp. zamestnávateľom žalobcu uplatňovaná nesprávne, nemožno na strane žalobcu hovoriť o vzniku akejkoľvek škody, resp. nemajetkovej ujmy, lebo žalobca nepreukázal, že by ujma bola dostatočne závažná, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby. Žalovaný zdôraznil, že žalobca nepreukázal, že by utrpel ujmu, ktorá by v značnej miere znížila jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti. Podľa jeho názoru nebolo na základe výpovede žalobcu ani inak preukázané, ako súčasný

stav zasahuje do osobnostnej sféry žalobcu ako základný predpoklad pre vznik nemajetkovej ujmy. Žalobca vidí problém iba vo svojom nedostatočnom finančnom ohodnotení počas služobnej povinnosti, keď sa domáha len finančného plnenia.

44. Žalovaný tvrdí, že nemajetkovú ujmu v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno priznať len ako sekundárnu kompenzáciu, ak iná náprava nie je možná alebo nie je postačujúca. Navyše, musí byť preukázané, že došlo k výraznému zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti osoby v spoločnosti, čo podľa žalovaného v prípade žalobcu nebolo preukázané. Uznanie nemajetkovej ujmy je viazané na závažnosť ujmy, ktorú je potrebné preukázať objektívne, nie len na základe subjektívnych pocitov. závažnú ujmu. Neexistujú dôkazy o výraznom zásahu do osobnostných práv. Tiež tvrdí, že žalobca nepreukázal vznik žiadnej škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré by odôvodňovali finančnú kompenzáciu. Ak by aj došlo k nesprávnej aplikácii Smernice zo strany zamestnávateľa, žalobca nepreukázal

45. Žalovaný považuje úvahy súdu prvej inštancie o porušení práva žalobcu na primeraný odpočinok za bezpredmetné, keďže žalobca žalobou nesmeruje k zlepšeniu alebo úprave svojej pracovnej pozície, ale len k finančnému plneniu. Ak by súd napriek tomu dospel k záveru, že došlo k nesprávne uplatňovaniu Smernice, žalovaný argumentuje, že neexistuje žiadna závažná ujma, ktorá by oprávňovala priznanie náhrady. Celkové stanovisko žalovaného je, že žaloba by mala byť zamietnutá pre nedostatočné preukázanie podstatných skutočností zo strany žalobcu.

46. Žalovaný podal odvolanie aj proti výroku o trovách konania. Podľa jeho názoru nárok žalobcu bol nesprávne uplatnený, ide o nesprávne právne posúdenie. Ak by odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovaného, žiadal priznať náhradu trov konania.

Vyjadrenie k odvolaniu

47. Žalobca napadnutý rozsudok žiadal potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca považuje toto odvolanie za nedôvodné a plne sa stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/28/2023-189 zo dňa 13.09.2023, vrátane jeho odôvodnenia. Podľa žalobcu je tento rozsudok výsledkom náležitého právneho posúdenia veci, je zákonný a vecne správny. Rozsudok netrpí žiadnymi vadami, preto nie sú naplnené odvolacie dôvody uvedené žalovaným, konkrétne podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP. Zdôraznil, že konanie na súde prvej inštancie prebehlo bez akýchkoľvek väd a súd správne vyhodnotil vykonané dôkazy. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, ktorý sa týka nesprávneho postupu súdu pri hodnotení dôkazov, podľa žalobcu nebol naplnený, pretože súd prvej inštancie zohľadnil iba tie skutočnosti, ktoré vyplynuli z dôkazov alebo boli prednesené stranami sporu. Žalobca argumentuje, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní opieral výlučne o dôkazy, ktoré boli preukázané alebo neboli sporné, čím zabezpečil správne právne posúdenie veci.

48. Odmietol tvrdenie žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Súd správne aplikoval právne normy relevantné pre daný prípad a neopomenul žiadne skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť právne posúdenie. Nesprávne právne posúdenie by podľa žalobcu znamenalo nesprávnu aplikáciu právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorá na skutkový stav nedopadá, čo sa v tomto prípade nestalo. Ďalej uviedol, že súd sa náležite a vyčerpávajúcim spôsobom vypořiadal so všetkými predloženými dôkazmi, či už v listinnej podobe alebo prostredníctvom výsluchov strán. Dôkazy boli podľa žalobcu správne vyhodnotené vo vzájomnej súvislosti, pričom súd prihliadal aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a slovenských súdov. Na základe toho súd správne určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa pasívnej vecnej legitímácie žalobca opäť súhlasí s názorom súdu prvej inštancie a poukázal na relevantnú judikatúru slovenských súdov, ktorá túto otázku už riešila. Podľa žalobcu je rozhodnutie súdu v tomto smere správne. Výrok súdu o trovách považoval za správny a zákonný.

Replika žalovaného

49. Žalovaný v replike zotrval na svojich názoroch uvedených v odvolaní a opätovne uviedol, že s rozhodnutím súdu sa nestotožňuje

Duplika žalobcu

50. Konštatoval, že žalovaný v zásade v replike poukázal na svoj právny názor prezentovaný v jeho doterajších písomných vyjadreniach v danej veci. Žalobca zotrval na všetkých svojich písomných vyjadreniach, rozsudok považuje za zákonný a vecne správny, ktorý netrpí žiadnymi vadami.

Právne posúdenie odvolacím súdom

51. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

52. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

53. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie je vecne správne. Okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil správne skutkové závere. Na aplikoval správne právne normy, ktoré aj správne aplikoval. Odvolací súd konštatuje, že žalobca uplatnil nárok vyplývajúci z porušenia z porušenia práva Európskej únie. Žaloba žalobcu čo do podstaty riešeného problému je jednou z mnohých, o ktorých už Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, rozhodoval, pričom zaujal k zásadným otázkam zhodné názory. Aj napriek tomu žalovaný zotrváva na svojich argumentoch.

54. V konaní nebolo sporné, že žalobca bol v žalovanom období príslušníkom hasičského a záchranného zboru, pričom štátnu službu v danom čase vykonával v služobnom pomere v zmysle zákona na hasičskej stanici v Rimavskej Sobote. Podanou žalobou sa domáhal zaplatenia sumy 4.000 EUR, a to titulom náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku porušovania jeho práv garantovaných normami komunitárneho práva.

55. Žalovaný v odvolaní okrem iného namietal, že právo konštatovať, že obsah smernice bol do zákona prevzatý nesprávne, nespadá do kompetencie okresného súdu, resp. do kompetencie iného všeobecného súdu členského štátu Európskej únie. S týmto tvrdením žalovaného sa odvolací súd nestotožňuje. V zmysle § 3 ods. 1 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva únie v dôsledku nesprávneho prebratia (transpozície) smernice do vnútroštátneho právneho poriadku možno bezpochybné zaradiť medzi tzv. súkromnoprávne spory. Samotná skutočnosť, že žalovaným v takomto spore je štát, je bez právneho významu. Ak je totiž účastníkom občianskoprávneho vzťahu štát, tak je v zmysle § 21 OZ právnickou osobou. V zmysle judikatúry SD EÚ jednoznačne vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. Okresný súd bol nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať, či zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva únie pri preberaní smernice do zákona. V súvislosti s odvolacou námietkou žalovaného, že súdu prvej inštancie nesvedčí právomoc posudzovať súlad slovenských zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov so smernicou Európskej únie, odvolací súd dodáva, že právna teória a rozhodnutia SD EÚ (napr. C - 456/98 vo veci Centrosteeel) zdôrazňujú, že ak v konaní pred všeobecným súdom Slovenskej republiky (alebo správnym orgánom) vyplynie potreba aplikácie smernice, tento sa nemôže vyhnúť porovnaniu ustanovení smernice s ustanoveniami právneho predpisu, do ktorého bola smernica transponovaná, a to za účelom zistenia, či sa má smernica aplikovať priamo alebo nepriamo. Zároveň sa súd (či správny orgán) nemá uspokojiť len s uvedením tej- ktorej smernice v prílohe slovenského predpisu a tým považovať smernicu za správne prebratú. Mal by venovať pozornosť porovnaniu znenia smernice s vnútroštátnou právnou úpravou. Vo vzťahu k prevzatíu smernice, jej ustanovenia musia byť prebraté do právneho poriadku členského štátu, ktorému je určená tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná tak, aby sa dosiahol stav, ktorý je v súlade s cieľom sledovaným smernicou. Z bodu 5 prílohy číslo 4 zákona vyplýva, že žalovaný prebral smernicu do predmetného zákona. Okresný súd správne konštatoval, že cieľ sledovaný čl. 6 písm. b) Smernice nebol v zákone dosiahnutý.

56. Ani ďalšia námietka žalovaného týkajúca sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodná. To, že žalovaný sa priamo nepodieľal na aplikácii smernice, respektíve zákona vo vzťahu k žalobcovi, je potrebné považovať z hľadiska prejednávaného sporu bez právneho významu. V zmysle článku 29 smernice je zrejmé, že táto je adresovaná členským štátom, pričom práve žalovaný ako členský štát Európskej únie a adresát smernice je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice. Ak si štát túto povinnosť nesplní, je tak v takomto spore žalovaný a zodpovedný za nesprávnu aplikáciu smernice, pokiaľ k nesprávnej aplikácii došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku Slovenskej republiky. Nakoľko smernica je určená štátu, ktorý zodpovedá za jej správnu transpozíciu, v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym prebratím smernice do právneho poriadku, je pasívne legitimovaný žalovaný. Za Slovenskú republiku, ktorá je vecne pasívne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody pre nesprávnu transpozíciu smernice Európskej únie, koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre hasičský a záchranný zbor zmysle § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, a ktoré bolo garantom právnej úpravy podľa zákona.

57. Odvolací súd za nedôvodnú považoval aj námietku žalovaného, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie pôsobnosti smernice, ktorá sa na služobný pomer príslušníkov hasičského a záchranného zboru vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného

času nevzťahuje v plnom rozsahu, pretože sa neuplatňuje na odvetvia činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Zároveň namietal, že rozhodnutie SD EÚ vo veci C - 429/09 sa týkalo „mestského hasiča“, preto ho nebolo možné považovať za smerodajné, resp., že smernica sa na žalobcu nevzťahovala v plnom rozsahu. Čo sa týka tejto argumentácie žalovaného, tak je totožná s jeho procesnou obranou, ktorú prezentoval v konaní na okresnom súde ako aj v iných konaniach, o ktorých rozhodoval odvolací súd. Žalovaný sa bráni v rovine všeobecnej polemiky so závermi súdu prvej inštancie, a to bez ohľadu na dopad vo vzťahu k záväznosti rozhodnutí SD EÚ, od ktorých niet dôvodu sa odchýliť, a to vzhľadom na obdobné skutkové okolnosti prípadu. SD EÚ rozhodol, že čl. 6 písm. b) Smernice má priamy účinok, teda priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Súdny dvor rozhodol, že Smernica sa má uplatniť na činnosť hasičského zboru, aj keď sú vykonávané zásahovými silami v teréne, pričom nezáleží na tom, či sú zamerané na boj proti požiarom alebo na poskytnutie pomoci iným osobám, ak sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním im zvereným, a to aj v prípade, keď zásahy, ku ktorým môžu tieto činnosti viesť, sú svojím charakterom nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov určitým rizikám. Na účely smernice pojem pracovníka nemôže byť vykladaný rôzne podľa právnych predpisov toho ktorého štátu, ktorý je členským štátom Európskej únie, ale má autonómny význam, keď za pracovníka sa považuje každý, kto vykonáva skutočné a konkrétne činnosti pre zamestnávateľa a právna povaha pracovnoprávneho vzťahu z hľadiska vnútroštátneho práva nemôže mať žiaden dosah na postavenie pracovníka v zmysle práva únie. Uvedené znamená to, že či niekto je podľa vnútroštátneho práva dobrovoľným hasičom alebo profesionálnym hasičom, nie je vo vzťahu k posudzovaniu charakteristiky pracovníka relevantná a na takéhoto pracovníka sa vzťahujú ustanovenia Smernice (viď rozsudky vo veci C - 397/01 až C - 403/01, C - 429/09, C - 518/15). Vzhľadom na vyššie uvedené je preto nedôvodná odvolacia námietka žalovaného, že Smernica sa nevzťahuje na žalobcu ako hasiča a bez právneho významu je skutočnosť, či hasič plní svoje úlohy v pracovnom, resp. v služobnom pomere ako hasič dobrovoľný, mestský alebo štátny. Článok 6 písmena b) Smernice predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva únie, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu, a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovoliť priamo pred štátnymi súdmi (rozsudok vo veci C - 429/09 vo veci Fuss body 33. až 35.). Členské štáty teda nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, aby uplatnenie z neho plynúce nároku viazali na nejakú podmienku alebo určitým spôsobom obmedzovali (C - 397/01 bod 99., C - 4 do 129/09 body 35. a 52.). SD EÚ judikoval, a to opakovane, že časť pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času (C - 397/01 bod 95.) a konštatoval, že pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za pracovný čas nezávisle od toho, akú prácu skutočne pracovník vykonáva (rozsudok C - 437/08 bod 27.). Súdny dvor osobitne v prípade hasičov potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas stanovený Smernicou (rozsudok vo veci C - 429/09, C - 52/04). Z dôvodu, že žalobca počas výkonu služobnej pohotovosti musel byť k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, t. j. v mieste výkonu práce, a to po celý čas služobnej pohotovosti, je potom potrebné pracovnú pohotovosť započítať do pracovného času žalobcu, pričom to, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada v zmysle § 122 ods. 1 zákona, nemá vplyv na porušenie článku 6 písm. b) Smernice. Námietka žalovaného, že smernica sa na príslušníkov hasičského a záchranného zboru v prípade služobného času ako aj ich odmeňovania nevzťahuje, je preto nedôvodná. Z aktuálnej judikatúry SD EÚ totiž vyplýva, že v prípade, ak povaha a rozsah povinnosti a režim zodpovednosti, ktorý sa vzťahuje na pracovníka vyžaduje jeho fyzickú prítomnosť na mieste výkonu práce, respektíve povinnosť byť pre svojho zamestnávateľa k dispozícii a obmedzenia uložené tomuto pracovníkovi počas pohotovosti, sú takej povahy, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť tohto pracovníka slobodne nakladať v tejto dobe s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje a venovať tento čas svojim vlastným záujmom predstavuje táto doba služobnej pohotovosti pracovný čas pracovníka (viď rozsudok vo veci C - 214/20, C 580/19, C - 344/19).

58. Žalobca si správne uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na ustanovenie § 11 a § 13 OZ, keďže tieto ustanovenia upravujú vzťahy obsahu aj účelu najbližšie k náhrade škody porušením únieho práva. Právny poriadok SR nemá výslovnú úpravu ohľadne práva jednotlivca na náhradu škody proti štátu spôsobenej porušením práva únie. Ani zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci takúto právnu úpravu neobsahuje, preto vzhľadom na zistený

skutkový stav má ujma žalobcu najbližšie k zásahu do osobnosti žalobcu (analógia podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka), čo súd prvej inštancie aj správne posúdil.

59. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom, pričom veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol žalobca v zmysle platnej legislatívy odmeňovaný, odvolací súd uvádza, že zo žaloby ako aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je nepochybne zrejmé, že žalobca uplatnil nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) z dôvodu, že u žalobcu došlo v príčinnej súvislosti s porušením práva únie zo strany žalovaného k vzniku škody (nemajetkovej ujmy) v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia (článok 40 Ústavy SR) z dôvodu, že účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia Smernice č. 2003/88/ES zabezpečenie potreby odpočinku, aby pracovník (žalobca) v dôsledku vyčerpania, alebo iného nepravidielného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie a súčasne zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (článok 19 ods. 2 Ústavy SR), pretože reálne musel odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle Smernice č. 2003/88/ES a musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať rodine, záľubám, resp. iných aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením.

60. Je tiež zrejmé, že výšku nároku žalobca odvodil od počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a neboli mu započítané do služobného času. Žalobca si žalobou neuplatnil nemajetkovú ujmu podľa počtu odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne, pričom za primeranú náhradu označil žalobca finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o hasičskom a záchrannom zbore pri nariadenej služobnej povinnosti podľa § 122 ods. 2 písm. a) citovaného zákona.

61. Odvolací súd sa v tejto súvislosti sa nestotožnil s námietkou žalovaného o uplatnení (skrytého) mzdového nároku zo strany žalobcu a nie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú uplatňuje vo svojej obrane v obdobných sporoch. Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej spore nejde o mzdový nárok, pričom ani samotný žalobca netvrdil, že mu nebola vyplatená mzda. Zo samotného spôsobu výpočtu nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu nemožno automaticky dôvodiť, že predmetom sporu je mzdový nárok. Predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi porušením práva únie boli jednoznačne v danom spore splnené, pričom tieto predpoklady vyplývajú z judikatúry SD EÚ, podľa ktorej štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva únie, ak: 1. porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám alebo zakladá povinnosti pre členský štát, 2. porušenie práva únie dostatočne závažné a 3. medzi porušením práva únie a členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť s tým, že o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. Článok 6 písm. b) Smernice priznáva pracovníkom právo na primeraný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov rozsahu 48 hodín. Toto ustanovenie Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom právo, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ako aj správne konštatoval súd prvej inštancie, ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice nebolo do nášho právneho poriadku transponované správne, pretože umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu vrátane nadčasov presiahol 48 hodín, keď do pracovného času sa v rozpore článkom 2 ods. 1 Smernice žalobcovi nezapočítava čas služobnej pohotovosti, pričom v konaní bolo jednoznačne preukázané listinnými dôkazmi, ktoré vyhotovil zamestnávateľ žalobcu, že za žalované obdobie dochádzalo k tomu, že priemerný týždenný služobný čas žalobcu presahoval hranicu 48 hodín. Porušenie článku 6 písm. b) Smernice vo vzťahu k žalobcovi je potrebné považovať za dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej a konkrétnej normy únie, ktorá, pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času, neopúšťa členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne ide o porušenie práva únie, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou SD EÚ.

62. Odvolací súd nesúhlasí ani s námietkou žalovaného, ktorú uvádzal v priebehu konania, že v súdnej veci neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca sa mal domáhať upustenia od takého zásahu od svojho zamestnávateľa s poukazom na to, že žalobca sa domáha len finančného plnenia, ktoré má slúžiť len ako akási kompenzácia bez toho, aby tento údajný protiprávny stav bol do budúcnosti napravený. So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené, a to právo na ochranu zdravia a právo na súkromie a okolnosti porušovania práva žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že v súdnej veci sú splnené podmienky na aplikáciu § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t. j. na priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, keď žalovaný ako členský štát EÚ neprijal opatrenia nevyhnutné za zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES a zároveň za situácie, že do pracovného času nie sú zarátané nadčasy služobnej pohotovosti, je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného

zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah, ktorým je štát namieste.

63. Berúc do úvahy vyššie uvedené, do úvahy neprichádza ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a pod. Z formulácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osobe v spoločnosti je len príkladmo uvedené, kedy fyzickej osobe môže vzniknúť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom právna úprava v ust. § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka nevylučuje, aby fyzická osoba použila aj iné prostriedky ochrany. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie; týmto zadosťučinením sa rozumie morálna satisfakcia; peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by satisfakcia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (t. j. žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Berúc do úvahy judikatúru ESD možno nárok na náhradu takto vzniknutej škody podľa únievého práva posúdiť ako nemajetkovú ujmu v zmysle slovenského práva, k náhrade ktorej dochádza v peniazoch. Zákonnú možnosť jej úhrady v peniazoch umožňuje § 13 ods. 2 OZ pretože ju nepodmieňuje výlučne situáciami zníženia dôstojnosti fyzickej osoby v značnej miere alebo jej vážnosti v spoločnosti („najmä“). Ustanovenia § 13 ods. 2 OZ totiž uvádza prípady kedy je možné s ohľadom na intenzitu zásahu priznať náhradu nemajetkovú ujmy v peniazoch len demonštratívne. Nemožno preto túto možnosť spájať iba so zásahmi proti dôstojnosti fyzickej osoby a jej vážnosti v spoločnosti (rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo 2304/99).

64. Odvolací súd teda uvádza, že žalobcovi ako fyzickej osobe vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Práva žalobcu vyplývajúce zo Smernice 2003/88/ES neboli štátom dodržiavané, pričom zároveň bolo pomerne dlhé obdobie porušované právo žalobcu na odpočinok, a to aj napriek tomu, že žalobca v spoločnosti plní zodpovedné úlohy, preto bolo dôležité, aby mal možnosť si po práci náležite odpočinúť. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje nárok žalobcu za dôvodný a prisúdenú náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú, pričom k porušeniu práv žalobcu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti. Keďže nemajetkovú ujmu nie je možné nahradiť inak z dôvodu uplynutia času, berúc do úvahy špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie tohto zásahu, nie je primerané porovnávanie s inými obdobnými prípadmi zásahov, ako to namietal žalovaný v podanom odvolaní. Prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy neprevyšuje ani náhrady priznané v prípadoch zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny alebo obetiam trestných činov.

65. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v konkrétnej sume, ktorú si tento uplatnil. Smernica neobsahuje žiadne ustanovenia o práve na náhradu škody v prípade jej porušenia. Náhrada škody spôsobená jednotlivcovi porušením práva únie však musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu jeho práv. Je vecou súdu, aby pri dodržaní zásad rovnocennosti efektivity určil, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna alebo vo forme finančného odškodnenia. Vzhľadom na zistený skutkový stav

66. Žalobca v spore preukázal spôsobenú ujmu, nakoľko z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca v rozpore s článkom 6 písm. b) Smernice v žalovanom období odpracoval hodiny služobnej pohotovosti a hodiny určenej služobnej pohotovosti, ktoré neboli započítané do fondu pracovného času. Žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o počte odpracovaných hodín predložil doklady od svojho zamestnávateľa, ktoré neboli žiadnym spôsobom spochybnené. Zásah do osobnosti žalobcu je spôsobený tým, že tento v rozhodnom období opakovane pracoval viac ako 48 hodín priemerne, a to v rozpore s článkom 6 písm. b) Smernice v spojení s článkom 2 ods. 1 smernice, kedy mu odpracované hodiny služobnej pohotovosti neboli započítané do odpracovaného času. Ide o preukázaný zásah do osobnosti žalobcu, a to konkrétne do jeho práva na ochranu zdravia ako aj práva na súkromný a rodinný život, keďže v skutočnosti musel byť k dispozícii na pracovisku, pričom odpracoval viac, ako bol povinný podľa Smernice, a to predovšetkým na úkor svojej rodiny, prípadne rodičom, priateľom, záľubám, či iným aktivitám, ktoré by nesúviseli s jeho pracovnou činnosťou, a ktoré by prospievali jeho relaxácii a psychickej a fyzickej regenerácii. Žalobca sa nedomáhal nemajetkovej ujmy vyčíslenej za presný počet odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne. Odvolací súd konštatuje, že ak si žalobca uplatňuje svoj nárok za použitia analógie § 11 a § 13 OZ, tak je daná

aplikácia ustanovení o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv, nakoľko žalobca v spore preukázal, že pri rozvrhnutí pracovného času, ktorý je a bol v rozpore s právom Európskej únie, prichádzal o svoj voľný čas, ktorý by inak mohol venovať svojej rodine, rozvoju priateľských vzťahov a relaxácii. Odvolací súd tak považuje za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy finančné odškodnenie, ktoré sa rovná odmene, ktorú mu priznáva zákon ako pri nariadenej služobnej pohotovosti. Takýto postup pri výpočte náhrady nemajetkovej ujmy považoval odvolací súd za primeraný nielen charakteru, ale aj spôsobu, akým k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo, ako aj k následkom na jeho živote. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca uplatňoval vzhľadom na danú ujmu nižšiu sumu, ako v niektorých iných prípadoch, pričom súd prvej inštancie prihliadnuc na konkrétne okolnosti danej veci žalobcovi priznal v porovnaní nižšiu sumu, ako súdy priznávajú v priemere v daných veciach. Odvolací súd preto nepovažuje za dôvodné argumenty žalovaného vzťahujúce sa k výške škody a jej nepreukázaniu, pretože súd prísne individualizoval zistené skutočnosti a priznal sumu nižšiu a žalobu čiastočne zamietol.

67. Odvolací súd považuje uplatnený nárok za primeraný, a to s ohľadom aj na rozhodovaciu činnosť prvoinštančných súdov a odvolacieho súdu v obdobných veciach, pričom ide o rozhodnutia:

68. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/36/2022 (priznaná suma 6.167,21 Eur),

69. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 19C/14/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/46/2022 (priznaná suma 5.520,77 Eur),

70. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 16C/3/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/66/2022 (priznaná suma 5.279,95 Eur),

71. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 16C/7/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/78/2023 (priznaná suma 6.435,23 Eur),

72. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 16C/6/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/88/2023 (priznaná suma 6.265,33 Eur),

73. - rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/77/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/61/2023 (priznaná suma 5.543,76 Eur),

74. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/59/2022 (priznaná suma 3.879,45 Eur),

75. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/34/2022 (priznaná suma 4.196,09 Eur),

76. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13C/17/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/16/2022 (priznaná suma 5.160,35 Eur),

77. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 19C/13/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/47/2022 (priznaná suma 3.758,36 Eur),

78. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/14/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/26/2022 (priznaná suma 4.335,71 Eur),

79. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/11/2022 (priznaná suma 4.965,- Eur),

80. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/17/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/36/2022 (priznaná suma 4.629,59 Eur),

81. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14C/16/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/53/2022 (priznaná suma 4.169,77 Eur),

82. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 10C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/48/2022 (priznaná suma 5.642,41 Eur),

83. - rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 18C/38/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/53/2022 (priznaná suma 6.404,56 Eur),

84. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 7C/4/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/67/2022 (priznaná suma 5.334,42 Eur),

85. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/15/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/82/2022 (priznaná suma 3.998,69 Eur),

86. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/16/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/65/2023 (priznaná suma 6.506,40 Eur).

87. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14C/26/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/106/2023 (priznaná suma 5.410,14 Eur).

88. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/3/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/77/2023 (priznaná suma 5.712,09 Eur).

89. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/18/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/84/2023 (priznaná suma 6.409,80 Eur).
90. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12C/25/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/141/2023 (priznaná suma 4.981,06 Eur).
91. - rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16C/29/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/29/2022 (priznaná suma 5.421,35 Eur).
92. - rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/64/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/37/2024 (priznaná suma 5.727,91 Eur).
93. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/59/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/25/2024 (priznaná suma 6.436,28 Eur).
94. - rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 16C/63/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/30/2024 (priznaná suma 6.297,73 Eur).
95. - rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/78/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/116/2023 (priznaná suma 5.143,13 Eur).
96. - rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 7C/17/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/152/2023 (priznaná suma 4.611,91 Eur).
97. Okresný súd rozhodol správne aj v časti o náhrade trov konania, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, súd prvej inštancie správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom výška týchto trov bude určená osobitným uznesením súdu inštancie postupom v zmysle § 262 ods. 2 CSP.
98. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, a po vyhodnotení odvolania žalovaného ako nedôvodného, rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo veci samej (prvý výrok), ako aj v závislom (treťom) výroku o trovách konania ako vecne správny.
- Trovy odvolacieho konania
99. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).
100. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

- Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
- Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
- Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
  - b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
  - c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)
- Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
- Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.